

Arkivsak

25/15826-10

Saksbehandler

Susanne Maria Hammernes

Saksgang

Ungdomsrådet

Råd for personer med

funksjonsnedsettelse

Eldrerådet

Yrkesopplæringsnemnda

Hovedutvalg for utdanning

Hovedutvalg for inkludering, idrett og

kultur

Hovedutvalg for næring, klima og miljø

Fylkesutvalget

Fylkestinget

Møtedato

24.08.2026

24.08.2026

24.08.2026

25.08.2026

25.08.2026

25.08.2026

26.08.2026

01.09.2026

08.09.2026

Regional strategi for kvalifisering av innvandrere og handlingsprogram

Innstilling fra fylkesdirektøren

1. Regional strategi for kvalifisering av innvandrere vedtas.
2. Tilhørende handlingsprogram for 2026-2030 vedtas.

Sammendrag

Saken gjelder regional strategi for kvalifisering av innvandrere gjennom utdanning, arbeid og hverdagsliv, og tilhørende handlingsprogram. I saken foreslås det at den regionale strategien varer til 2036 og at handlingsprogrammet varer i fire år, med en årlig rullering og rapportering.

Bakgrunn og saksgang

Fylkestinget vedtok i desember 2024, sak 177/24¹, at det skal utarbeides en regional strategi for kvalifisering av innvandrere, som et ledd i å bidra til å nå målet om at Vestfold skal være et inkluderende fylke med høy samfunnsdeltakelse.

Saken legges fram for alle rådene til uttalelse, og til orientering i hovedutvalg for inkludering, idrett og kultur, hovedutvalg for næring, klima og miljø og fylkesutvalget.

¹ [Vedtak av Vestfoldplanen](#)

Hovedutvalg for utdanning innstiller til fylkestinget, som fattet det endelige vedtaket i saken.

Saksopplysninger

Vestfold fylke er preget av et økende mangfold. I dag bor det over 40 000 innvandrere og nærmere 10 000 norskfødte med to innvandrerforeldre i fylket. Til sammen utgjør dette nær 20 prosent av befolkningen², med bakgrunn fra 164 ulike nasjoner³, der Polen, Litauen, Syria og Ukraina er de største gruppene. Samtidig står en større andel innvandrere utenfor utdanning og arbeid, flere har lavt utdanningsnivå, lever med trangboddhet og vedvarende lavinntekt, og deltar i mindre grad enn den øvrige befolkningen i idrett, frivillighet og kulturliv.

Formålet med strategien er å bidra til at innvandrere i Vestfold får nødvendig kompetanse, støtte og muligheter, samtidig som det er forventninger om deltakelse i kvalifiseringstiltak, arbeidsliv og lokalsamfunn, på lik linje med resten av befolkningen. Strategien skal bidra til et inkluderende samfunn som der mangfold er en ressurs, og som understreker behovet for samarbeid mellom fylkeskommunen, kommuner, Nav, næringsliv, frivillighet og innvandrere selv for å lykkes med helhetlig integrering og kvalifisering. Strategien og handlingsprogrammet er delt inn i tre innsatsområder: *Utdanning, arbeid og hverdagsliv*.

Rammer for arbeidet

Fylkeskommunen har etter integreringsloven § 4 en plikt til å utarbeide en plan for kvalifisering av innvandrere. Planene skal omfatte tiltak for å kvalifisere innvandrere til å møte regionale arbeidskraftsbehov. I tillegg har fylkeskommunen et selvstendig ansvar for videregående opplæring etter opplæringsloven.

Fylkeskommunen har ikke hjemmel i lov eller annen myndighet til å pålegge kommuner eller andre samarbeidspartnere å gjennomføre bestemte tiltak. Oppfølging av planen og gjennomføring av tiltak som berører flere aktører må derfor skje gjennom dialog, samarbeid og avtaler mellom de involverte partene.

Utdanning er et sentralt virkemiddel for integrering, og skal bidra til økt deltakelse i *arbeidslivet* og bedre samsvar med regionale arbeidskraftbehov. I strategien er også *hverdagsliv* løftet frem som et eget tema, fordi mestring av dagliglivet er en viktig forutsetning for deltakelse i utdanning og arbeid. Muligheten til å bidra i samfunnet gjennom opplæring, arbeid og sosial deltakelse har betydning for den enkeltes opplevelse av mestring, helse og økonomisk selvstendighet. Livsmestring, språk, samt kjennskap og tillit til tjenester og sosial tilhørighet påvirker også gjennomføring og måloppnåelse i kvalifisering. Et helhetlig perspektiv på arbeid, utdanning og hverdagsliv bidrar til økt deltakelse og forebygging av utenforskap.

Organisering av arbeidet

Direktør for opplæring og tannhelse har vært prosjekteier for arbeidet, og styringsgruppen har bestått av seksjonsledere i sektoren. En arbeidsgruppe med representanter fra fagopplæring, voksenopplæring og karriereutvikling og Karriere- og kompetansesenteret har hatt ansvar for å

² SSB 09817: Innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre, etter region, år og landbakgrunn

³ SSB 09817: Innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre, etter region, år og landbakgrunn

koordinere og gjennomføre arbeidet med strategien. Saksbehandler for saken har fungert som prosjektleder.

Prosjektledere for planer og strategier deltar i et tverrfaglig nettverk med mål om å sikre sammenheng mellom fylkeskommunens planer og strategier, samt en helhetlig operasjonalisering og konkretisering av Vestfoldplanen. Arbeidet med indikatorer for måloppnåelse skal sees i sammenheng med øvrig plan- og budsjettarbeid i fylkeskommunen våren 2027.

Prosess og fremdrift

Arbeidet med strategien startet i mars 2025 og har vært gjennomført i flere faser. Det ble utarbeidet administrativ prosjektplan og kunnskapsgrunnlag, gjennomført medvirknings- og dialogaktiviteter, samt høring av både strategi og handlingsprogram i perioden februar til juni 2026. Innkomne høringsinnspill er vurdert og bearbeidet, og er hensyntatt i endelig forslag til regional strategi og handlingsprogram.

Medvirkning

Det har vært lagt til rette for bred medvirkning i prosessen. Det er gjennomført en interessentanalyse som har gitt grunnlag for målrettet involvering av relevante aktører. Som del av arbeidet med den regionale strategien for innvandrere og handlingsprogrammet, er det hentet inn innspill gjennom «Planverksted Vestfold», internt og eksternt arbeidsverksted for strategien, samt fra et eget arbeidsverksted for ungdomsrådet. I tillegg har det vært en orientering om høringsutkastet i alle seksjoner i opplæring og tannhelse, i utvalgte ansvarsområder i sektor samfunnsutvikling og i yrkesopplæringsnemnda og i hovedutvalg for utdanning.

Fylkeskommunen mottok over 700 innspill til mål og tiltak under de ulike arbeidsverkstedene. Innspillene ble vurdert og systematisert under temaene utdanning, arbeid og hverdagsliv. I løpet av de to høringsperiodene har det kommet inn fire høringssvar. Høringssvarene er vurdert, og flere av innspillene er tatt inn i strategien. De innspillene som er vurdert, men ikke innarbeidet i strategien eller handlingsprogrammet, er enten allerede beskrevet, hjemlet i lovverket eller utenfor fylkeskommunens ansvar- og handlingsrom, se vedlagt vurderingsskjema.

Handlingsprogram og rapportering

Regional strategi for kvalifisering av innvandrere er en overordnet strategi som skal følges opp gjennom et handlingsprogram innenfor gjeldende administrative og økonomiske rammer. Handlingsprogrammet vil fra 2027 danne grunnlag for prioriteringer av ulike oppdrag og rapportering i fylkeskommunens handlings- og økonomiplan.

Handlingsprogrammet beskriver prioriterte tiltak, ansvar og finansiering, og inngår i den samlede målstrukturen i Vestfoldplanen. I første handlingsprogramperiode vil enkelte tiltak være overordnede, som følge av behov for videre planlegging og strukturering. Det forventes at ved senere rullering av handlingsprogrammet vil tiltakene være mer konkrete. Det er også flere tiltak i handlingsprogrammet som er overlappende innenfor de tre innsatsområdene *kvalifisering, arbeidsliv og hverdagsliv*, og som må sees i sammenheng.

Økonomiske, administrative og juridiske konsekvenser

Strategien medfører ingen umiddelbare administrative eller juridiske konsekvenser. Eventuelle administrative tilpasninger som er nødvendige for å sikre måloppnåelse, vil bli vurdert av fylkesdirektøren. Tiltak som krever økonomiske ressurser, vil bli vurdert i forslag til budsjett og handlingsplan.

Konsekvenser for fylkets klimamål og FNs bærekraftsmål

Forslagene til vedtak i saken har ingen konsekvenser for fylkets klimamål. Målene i regional strategi for kvalifisering av innvandrere vil kunne bidra til høyere måloppnåelse for FNs bærekraftsmål: 4) God utdanning, 8) Anstendig arbeid og økonomisk vekst og 10) Mindre ulikhet, 16) Fred, rettferdighet og velfungerende institusjoner og 17) Samarbeid for å nå målene.

Konsekvenser for CRPD

CRPD forplikter fylkeskommunen til å sikre likeverdig tilgang til kvalifisering, opplæring og arbeid, sørge for rimelig tilrettelegging, arbeide tverrsektorielt, samt forebygge dobbel diskriminering på grunn av innvandrerbakgrunn og nedsatt funksjonsevne. Artikkel 3 grunnleggende prinsipper, artikkel 5 likhet og ikke-diskriminering, artikkel 8 bevisstgjøring, artikkel 9 tilgjengelighet, artikkel 19 rett til et selvstendig liv og deltakelse i samfunnet, artikkel 24 utdanning og artikkel 27 arbeid og sysselsetting, er vurdert som relevant og ivaretatt i arbeidet med strategien og handlingsprogrammet.

Fylkesdirektørens vurdering

Fylkesdirektøren vurderer at regional strategi for kvalifisering av innvandrere med tilhørende handlingsprogram er et viktig virkemiddel og nødvendig rammeverk for å kvalifisere flere innvandrere til utdanning og arbeid i Vestfold. Strategien ivaretar lovpålagte krav og legger til grunn et helhetlig perspektiv på utdanning, arbeid og hverdagsliv, som er avgjørende for økt deltakelse og bedre måloppnåelse. På den måten kan strategien bidra til å nå målet i Vestfoldplanen om å være et inkluderende fylke med høy samfunnsdeltakelse.

Arbeidet er godt forankret gjennom medvirkning og skal bidra til bedre samordning av tiltak på tvers av sektorer internt og eksternt. Et rullerende handlingsprogram gir fleksibilitet til å videreutvikle og konkretisere tiltak innenfor gjeldende økonomiske og administrative rammer.

Konklusjon/ anbefaling

Fylkesdirektøren viser til saksutredningen og anbefaler at regional strategi for kvalifisering av innvandrere med tilhørende handlingsprogram vedtas.

Vedlegg:

1. Regional strategi for kvalifisering av innvandrere (tekst) og [Regional strategi for kvalifisering av innvandrere](#) (digital)
2. Handlingsprogram (tekst) og [Handlingsprogram](#) (digital)
3. Vurderingsskjema for høringsinnspill

